

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/Juni 2018
Institution	Skolenr.: 173249 VUC Lyngby
Uddannelse	HFE
Fag og niveau	STX-Fysik B (Bekendtgørelse august 2017)
Lærer(e)	Patrick Ipsen
Hold	17fysb2

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Energi I og varmelære; herunder introduktion til fysik og fysiske metoder – (repetition og udbygning fra fysC)
Titel 2	Bølger, lyd og lys – (repetition og udbygning fra fysC)
Titel 3	Partikel- og atomfysik
Titel 4	Kernefysik
Titel 5	Idealgasligningen
Titel 6	Newtons love, opdrift og friktion
Titel 7	Energi II og arbejde
Titel 8	Bevægelse
Titel 9	Ellære
Titel 10	Eksperimentelt projekt – Fysik i dagligdagen
Titel 11	Verdensbilleder og kosmologi – (repetition og udbygning fra fysC)
Titel 12	Repetition og eksamensforberedelse
	En lektion er på 1 time
	Grundbøger: (AB1) <i>Fysik AB bogen 1</i> , Finn Elvekjær & Torben Benoni. Systime 2008 1. udgave 3. oplæg. (AB2) <i>Fysik AB bogen 2</i> , Finn Elvekjær & Torben Benoni. Systime 2012 2. udgave 1. oplæg.

Titel 1	Energi I og varmelære; herunder introduktion til fysik og fysiske metoder – (repetition og udbygning fra fysC)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Emne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observation→Teori→Forudse→Observation. • Fysiske størrelser, SI-enheder og titals præfikser. • Formelhåndtering. • Densitet, masse og rumfang. • Væskers densitet. • Energiformer, energiomdannelse, energikvalitet, termisk energi, indre energi og energibevarelse. • Varmekapacitet, specifik varmekapacitet, Vands fasediagram, tilstandsformer, isens smeltevarme, specifik varmekapacitet for faste stoffer. • Effekt og nyttevirkning. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 10–12, 14–15, 33–41, 128–138, 140–142, 178–180, 189–198. (selvstudie). • <i>Naturvidenskabeligt grundforløb</i>, H. Marker, L. Andersen m.fl. L&R Uddannelse 2012, 2. udgave 1. oplæg. Siderne: 6–12, 16–18, 21–25, 40–41, 47–50 og 60–62. (selvstudie). • <i>Fysikkens verden 1</i>, Finn Elvekjær & Børge D. Nielsen. G.E.C. Gad 1996, 2. udgave 2. oplæg. Siderne: 220–225. (selvstudie). • Noter: <i>Note 2 – Energi I og Varmelære</i>, Patrick Ipsen, 30. aug. 2017. • Noter: Vejledning til den gode fysikrapport. • Noter: Energi I og Varmelære link og noter 2017–18. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapporter, journaløvelse og arbejdsark. <p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betydende cifre, fejlkilder, usikkerheder, procentvis afvigelse, matematiske modeller og introduktion til LoggerPro og regression. • Termisk ligevægt og temperaturdefinition. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 13–14, 19–20, 105–107 og 184–186. (selvstudie). • <i>Fysikkens verden 1</i>, Finn Elvekjær & Børge D. Nielsen. G.E.C. Gad 1996, 2. udgave 2. oplæg. Siderne: 226–232. (selvstudie). • Noter: <i>Note 1 – Introduktion til fysiske metoder</i>, Patrick Ipsen, 30. august 2017.

	<ul style="list-style-type: none"> • Noter: Omregning af enheder. • Noter: Mini guide til Excel. • Noter: Regression med LoggerPro. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapporter, journaløvelse og arbejdsark. <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Journaløvelse nr. 01: Væskers densitet. • Journaløvelse nr. 02: Vands specifikke varmekapacitet. • Journaløvelse nr. 03: Specifik varmekapacitet for udvalgte stoffer. • Journaløvelse nr. 04: Isens smeltevarme. • Arbejdsark nr. 01: Fysiske metoder. • Arbejdsark nr. 02: Usikkerhed, betydende cifre og eksponentiel notation. • Arbejdsark nr. 03: Tilstandsformer, smeltevarme og fordampningsvarme (Overgangsvarme).
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 11,56 timer + 0 timer til skriftligt arbejde.
Særlige fokuspunkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, IT (lommeregner, regneark, LoggerPro), initiativ, lytte, læse, overskue og strukturere, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, tavlegennemgang og eksperimentelt arbejde.

Titel 2	Bølger, lyd og lys – (repetition og udbygning fra fysC)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Emne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bølgertyper, længde- og tværbølger, bevægelsesretning, medie og energi. • Bølgeegenskaber, amplitude, frekvens, bølgelængde, svingningstid, fart, resonans og lydens fart. • Mekaniske bølger, trykbølger, vandbølger, lydbølger og snorbølger. • Interferens, konstruktiv og destruktiv interferens. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 202–207 og 219–221. (selvstudie). • <i>Orbit 2</i>, Morten Brydensholt, Tommy Gjøe m.fl.. Systime 2003, 2. udgave 2. oplæg. Siderne: 129–131. • Noter: Bølger lyd og lys link og noter 2017–18. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapporter, journaløvelser og arbejdsark.

	<p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stående bølger, bølger på en streng, grundtoner, overtoner/parti-toner, stående bølger i resonansrør, lukket, halvåbent og åbent. • Refleksion, ringbølger, optisk gitter og gitterligningen. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 224–225, 228–230 og 247–251. (selvstudie). • <i>Orbit 2</i>, Morten Brydesholt, Tommy Gjøe m.fl.. Systime 2003, 2. udgave 2. oplæg. Siderne: 92–94, 96–99. • Noter: <i>Note 3 – Bølger lyd og lys</i>, Patrick Ipsen, 30. august 2017. • Noter: Bølger af Gunnar Gunnarsson (GG). • Noter: Note om dobbeltspalte og optisk gitter. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapporter, journaløvelser og arbejdsark. <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Journaløvelse nr. 05: Lydens fart i atm. Luft. • Journaløvelse nr. 06: Snorbølger – simulering af en guitarstreng. • Journaløvelse nr. 07: Gitterkonstanten.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 9,78 timer + 0 timer til skriftligt arbejde.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, IT (lommeregner, regneark, Web-applet), initiativ, lytte, læse, overskue og strukturerer, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, tavlegennemgang og eksperimentelt arbejde.

Titel 3	Partikel- og atomfysik
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Emne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atomers og atomkernens opbygning. • Fotoners energi og Planck konstanten. • Elektromagnetiske spektrum, lysets farver, emissions- og absorptionsspektrere. • Bohrs atommodel, Rydbergsformel og Balmerserien. • Hydrogen atomet og dens energidiagram. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 30–31 og 212–214. • AB2: Siderne: 54–71 og 74–78. • <i>Fysikkens verden 2</i>, Finn Elvekjær & Børge D. Nielsen. G.E.C. Gad 1995 2. udgave 1. oplæg. Siderne: 85–91 og 105–110.

	<ul style="list-style-type: none"> • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport og arbejdsark. <p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Standardmodellen, Fermioner og Leptoner. • Lepton-familien, Quark-familien, elektroner, elektron-neutrinoen, Upquark og Downquark. • De 4 naturkræfter. • Enheden elektronvolt. • Fluorescens. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fysikkens verden 2</i>, Finn Elvekjær & Børge D. Nielsen. G.E.C. Gad 1995 2. udgave 1. oplæg. Siderne: 94–96 og 120–124. • Film: "The Large Hadron Collider (LHC) – The big bang experiment" BBC4, Bryan Cox. • Noter: Partikelfysikkens standardmodel fra NatLex. • Noter: Tabel over elementarpartikler. • Noter: Atomfysik link og noter 2016–17. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport og arbejdsark. <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysikrapport nr. 01: Gitterkonstant, Hydrogenatomet og udvalgte grundstoffers emissionsspektre. • Arbejdsark nr. 05: Hydrogenatomet.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 11,56 timer + 3 timer til skriftligt arbejde.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, IT (lommeregner, regneark, web-applet), initiativ, lytte, læse, overskue og strukturerer, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning og eksperimentelt arbejde.

Titel 4	Kernefysik
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Emne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atomkernens opbygning, protoner, neutroner, massetal, radioaktivitet, radioaktiv- og ioniserende-stråling, alfa-, beta- og gamma-stråling, henfald, henfaldsserier, bevarede størrelser under henfald, kernekort, aktivitet, henfaldsloven og absorption af stråling. • Masse/energi-relation, kerneenergi, Q-værdi, bindingsenergi, kernereaktioner, fission og fusion.

	<p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB2: Siderne: 126–139, 144, 149–151, 153–159 og 161–164. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport, journaløvelser og arbejdsark. <p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • GM-rør. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 30–31. • AB2: Siderne: 140–141. • <i>Orbit 2</i>, Gjøre, Jespersen mfl. Systime 1998 1. udgave 2. oplæg. Siderne: 23–24, 28–31 og 59–63. • Noter: Kernefysik link og noter 2016–17. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport, journaløvelser og arbejdsark. <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysikrapport nr. 02: Halveringstid for $^{137}\text{Ba}^*$ og absorption af gammastråling i bly. • Journaløvelse nr. 08: Dataøvelse: Simuleret henfald – terningkast. • Arbejdsark nr. 04: Radioaktivt henfald. • Arbejdsark nr. 06: Kernekort og henfaldsserier. • Arbejdsark nr. 07: Kernereaktioner. • Arbejdsark nr. 08: Opgaver i massedefekt og Q-værdi.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 16,00 timer + 3 timer til skriftligt arbejde.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, IT (lommeregner, regneark, web-applet), initiativ, lytte, læse, overskue og strukturerer, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, opgaveregning og eksperimentelt arbejde.

Titel 5	Idealgasligningen
Indhold	<p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temperatur, tryk og rumfang. • Gay-Lussacs 1. og 2. lov. Boyle-Mariottes lov. • Idealgasligningen. • Avogadros lov, stofmængde og gaskonstanten.

	<p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 90–92, 105–107, 112–114 og 116–124. • <i>Fysikkens verden 1</i>, Finn Elvekjær & Børge D. Nielsen. G.E.C. Gad 1996, 2. udgave 2. oplæg. Siderne: 106–115. • Noter: Idealgasligningen link og noter 2017–18. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport og arbejdsark. <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysikrapport nr. 03: Gay–Lussacs 1. lov og Boyle–Mariottes lov. • Arbejdsark nr. 09: Opgaver i idealgasligningen. • Journaløvelse nr. 09: Dataøvelse: Simulering af en gas.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 9,78 timer + 3 timer til skriftligt arbejde.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, IT (lommeregner, regneark, LoggerPro, Web-applet), initiativ, lytte, læse, overskue og strukturerer, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, opgaveregning og eksperimentelt arbejde.

Titel 6	Newtons love, opdrift og friktion
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Emne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Newtons tre love, kraftbegrebet, Newtonmeter og masse. • Tyngdekraften og tyngdeaccelerationen. • Tryk, Archimides lov, opdrift i væske og luft, fortrængt væske og luft, densitet, rumfang og tryk i væsker og i luft. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 70–75, 77–81, 90–95 og 97–100. • AB2: Siderne: 206–212. • Noter: Newtons love og opdrift link og noter 2017–18. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport, journaløvelser og arbejdsark. <p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kraft som en vektor, angrebepunkt, kræfters parallelogram, resulterende kraft og kraftdiagram. • Normalkraft, snorkraften, fjederkraften, friktionskraft og friktionskoefficient. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 83–87.

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fysikkens verden 3</i>, Finn Elvekjær & Børge D. Nielsen. G.E.C. Gad 1992 1. udgave 2. oplæg. Siderne: 18–26. • <i>Orbit 3</i>, Brydensholt, Gjøe, Jespersen mfl. Systime 2002 2. udgave 1. oplæg. Siderne: 86–97. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport, journaløvelser og arbejdsark. <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysikrapport nr. 04: Opdrift i væske (densitet og tyngdeacceleration) og friktionskoefficienten. • Journaløvelse nr. 10: Bestemmelse af tyngdeaccelerationen med et Newtonmeter og med ”Picket Fence”. • Journaløvelse nr. 11: Friktionskoefficient med et Newtonmeter. • Arbejdsark nr. 10: Sammensætning af kræfter.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 10,67 lektioner + 3 timer til skriftligt arbejde.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, IT (lommeregner, regneark), initiativ, lytte, læse, overskue og strukturerer, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, tavlegennemgang og eksperimentelt arbejde.

Titel 7	Energi II og arbejde
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Emne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energibetragtninger, kinetisk- og potentiel-energi, energibevarelse og ændring af mekanisk energi og arbejde. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne:128–138 og 158–161, 164–168 og 171. • Noter: Øvelsesoplæg til journaløvelse og arbejdsark. <p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstante kræfters arbejde. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 152–156. • <i>Fysikkens verden 3</i>, Finn Elvekjær & Børge D. Nielsen. G.E.C. Gad 1992 1. udgave 2. oplæg. Siderne: 26–28 og 30–31. <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysikrapport nr. 05: Energibevarelse med matematisk pendul og basketball samt bestemmelse af tyngdeaccelerationen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdsark nr. 11: Opgaver i Energi I og II, Newtons love og bevægelse. • Arbejdsark nr. 12: Opgaver i mekanisk energi.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 8,00 lektioner + 3 time til skriftligt arbejde.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, IT (lommeregner, regneark, LoggerPro), initiativ, lytte, læse, overskue og strukturere, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, tavlegennemgang, eksperimentelt arbejde og opgaveregning.

Titel 8	Bevægelse
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Emne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Newtons love og bevægelse, resulterende kraft og acceleration. • Lineær bevægelse i én dimension, stedfunktion, hastighedsfunktion, acceleration, (t,s)- og (t,v)-grafer, gennemsnits-fart/-acceleration, hældning, areal, bevægelse med konstant fart og konstant acceleration. • Frit fald uden luftmodstand i tyngdefelt. • Lodret kast. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB2: Siderne: 182–198 (selvstudie) og 206–214. • The Feynman lectures on physics volume I, R.P. Feynman, R.B. Leighton and M. Sands. Addison-Wesley 1964 2. oplæg. Siderne 8–1 til 8–10. • <i>Orbit 3</i>, Brydensholt, Gjøe, Jespersen mfl. Systime 2002 2. udgave 1. oplæg. Siderne: 72, 86–89. • <i>Fysikkens verden 2</i>, Finn Elvekjær & Børge D. Nielsen. G.E.C. Gad 1995 2. udgave 1. oplæg. Siderne: 212–222. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport, journaløvelse og arbejdsark. <p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frit fald med luftmodstand, formfaktor og luftmodstand. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 172–173. • <i>Orbit 3</i>, Brydensholt, Gjøe, Jespersen mfl. Systime 2002 2. udgave 1. oplæg. Siderne: 66–71 og 99–101. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapporter, journaløvelser og arbejdsark.

	Eksperimentelt arbejde + arbejdsark: <ul style="list-style-type: none"> • Fysikrapport nr. 06: Frit fald med og uden luftmodstand. • Arbejdsark nr. 13: MC-opgaver. • Arbejdsark nr. 14: Opgaver i fart, acceleration, frit fald osv.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 13,33 lektioner + 3 timer til skriftligt arbejde.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, IT (lommeregner, regneark, LoggerPro), initiativ, lytte, læse, overskue og strukturerer, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, tavlegennemgang, eksperimentelt arbejde og opgaveregning.

Titel 9	Ellære
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Emne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stationære strømme, strømstyrke, spændingsfald, resistans og resistor, karakteristik og (U,I)-diagram. • Elektrisk effekt, energiomsætning og Joules lov. • Ohms lov. • Sensorstyring med Arduino Uno. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB2: Siderne: 10–13, 16–17, 21–23, 27–29 og 42–45. • The Arduino Projects Book, S. Fitzgerald and M. Shiloh. Arduino LLC 2012. Siderne 5–51. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport, journaløvelse og arbejdsark. <p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seriel- og parallel-forbindelse og resistivitet. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB2: Siderne: 18 og 31–35. • <i>Orbit 1</i>, Brydenscholt, Gjøe, Jespersen mfl. Systime 1996 1. udgave 2. oplæg. Siderne: 112–114. • Noter: Øvelsesoplæg til fysikrapport, journaløvelse og arbejdsark. <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysikrapport nr. 07: Joules lov og karakteristik af udvalgte komponenter. • Journaløvelse nr. 12: Øvelser i simple kredsløb og eftervisning af udvalgte love. • Journaløvelse nr. 13: Sensorstyring med Arduino.

	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdsark nr. 15: Introduktion til simple kredsløbe. • Arbejdsark nr. 16: Dataøvelse: Resistivitet.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 16,00 timer + 3 timer til skriftligt arbejde.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, initiativ, lytte, læse, IT (lommeregner, regneark, web-applet), overskue og strukturerer, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, tavlegennemgang, eksperimentelt arbejde.

Titel 10	Eksperimentelt projekt – Fysik i dagligdagen
Indhold	<p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vand, læskedrik, dyppekoger, citronbatteri, glødepæren og trafiklys. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kursisterne har selv fundet deres undervisningsmateriale. Materiale fra nettet, fysikbøger osv. • Kursisternes seks individuelle rapporter (Titel og litteratur offentliggjort efter UB-deadline). <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysikrapport nr. 08: Fysik i dagligdagen.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 8,00 timer + 4 timer til skriftligt arbejde.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, initiativ, læse, overskue og strukturerer, personlige, samarbejdsevner, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, eksperimentelt arbejde og kursistoplæg.
Note	<p>Kursisterne trak deres emne blandt følgende 12 emner: ”Tykkelsen af en aluminiumsdåse”, ”Salttyper”, ”Stoffers brændværdi”, ”Vand”, ”Densitet af udvalgte læskedrikke”, ”Sukkerindhold af udvalgte læskedrikke”, ”Dyppekoger”, ”Citronbatteri”, ”Diameteren af glødepærens Wolframtråd”, ”Afviklingen af trafikken i nærheden af et lyskryds”, ”Eftervisning af Newtons 2. lov med Atwoods faldmaskine” og ”Undersøge kratere”.</p> <p>De fik 2,66 timer til forberede sig. 2,66 timer til forsøg og 2,66 timer til fremlæggelse.</p> <p>Hver gruppe afleverer deres egen rapport baseret på det valgte emne. Rapport og emne er lidt tværfagligt.</p>

	<p>Deres oplæg skal tage udgangspunkt i deres rapport. De skal vise teori, forsøg og databehandling for resten af klassen.</p> <p>Eleverne får efterfølgende udleveret hinandens rapporter (rettet for de væsentlige faglige fejl).</p> <p>Om muligt, vil disse forsøg, teori indgå i eksamensgrundlaget for såvel den praktiske prøve og den mundtlige prøve.</p>
--	--

Titel 11	Verdensbilleder og kosmologi – (repetition og udbygning fra fysC)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Emne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Repetition af C-niveau stof. • Newtons gravitationslov, potentiel energi i tyngdefelt og undvigelses-hastigheden. • Verdensbilleder, Aristoteles, Ptolemaios, Kopernikus, Tycho Brahe, geocentriske og heliocentriske billede, epicykler, retrogradbevægelse. • Kosmologiske princip, universets udvidelse, spektralinjer, rødforskydning, Hubbles lov og stjernedannelse, Big-bang, baggrundsstråling. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB1: Siderne: 44–49 og 59–66. • AB2: Siderne: 92–103. • <i>Vejen til Fysik C</i>, Knud E. Nielsen, Esper Fogh. Forlagt HAX 2010, 1. udgave 7. oplæg. Siderne: 187–199. • Film: 10'er potenser og Olbers paradox fra Youtube. • Film: <i>Den bevægende jord</i>, Lars-Becker Larsen. • Noter: Øvelsesoplæg til journaløvelse og arbejdsark. <p>Supplerende stof:</p> <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Big-bang, baggrundsstråling, kernesynteser og stjernedannelse. <p>Undervisningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AB2: Siderne 112–114, 116–119 og 173–177. • <i>Fysikkens verden 2</i>, Finn Elvekjær & Børge D. Nielsen. G.E.C. Gad 1995, 2. udgave 1. oplæg. Siderne: 53–54. • Noter: Øvelsesoplæg til journaløvelse og arbejdsark. <p>Eksperimentelt arbejde + arbejdsark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Journaløvelse nr. 15: Måling på galakser vha. elastikker. • Arbejdsark nr. 17: Universets alder.

Omfang	Anvendt uddannelsestid: 8,89 timer.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, symbolbehandling, initiativ, lytte, læse, overskue og strukturerer, personlige, samarbejdsevner, selvrefleksion, selvstændighed, selvtillid, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, tavlegennemgang, eksperimentelt arbejde.

Titel 12	Repetition og eksamensforberedelse
Indhold	Emner: <ul style="list-style-type: none"> • Diskussion af mundtlige spørgsmål. • Fremvisning af udstyr brugt i undervisningen.
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 4,45 timer.
Særlige fokus-punkter	Analytiske evner, ansvarlighed, initiativ, overskue og strukturerer, samarbejdsevner, selvstændighed, sociale og åbenhed og omgængelighed.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, tavlegennemgang, opgaveregning og kursistforedrag.